

Dosarul nr. 2ra-1697/21

Prima instanță: (Judecătoria Anenii Noi, sediul Central) A. Mocanu

Instanța de apel: (Curtea de Apel Chișinău) N. Budăi, Iu. Cotruță, V. Mihaila

Î N C H E I E R E

17 noiembrie 2021

mun. Chișinău

Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al
Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Ala Cobăneanu
Iurie Bejenaru
Dumitru Mardari

examinând admisibilitatea recursului declarat de către Guțuleac Nadejda,
în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Dragalin Emilia
împotriva Nadejdei Guțuleac cu privire la încasarea sumei, dobânzii de întârziere,
repararea prejudiciului moral și încasarea cheltuielilor de judecată,
împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 24 iunie 2021,

c o n s t a t ă :

La 14 mai 2019, Dragalin Emilia a depus cerere de chemare în judecată
împotriva Nadejdei Guțuleac cu privire la încasarea sumei, dobânzii de întârziere,
repararea prejudiciului moral și încasarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii, Dragalin Emilia a menționat că în luna iunie 2013, i-a
dat cu împrumut Nadejdei Guțuleac suma de 10 000 euro cu termen de rambursare
până în luna septembrie 2015, fapt pentru care a semnat o recipisă.

Reclamanta a invocat că pârâta nu a restituit suma în termenul stabilit în
recipisă, iar la solicitările de a restitui împrumutul, nu a reacționat în nici un fel.

Dragalin Emilia a solicitat, inclusiv prin cererea de concretizare a cerințelor
(f.d. 129-139 Vol. I), repunerea în termen a cererii de chemare în judecată,
încasarea de la Guțuleac Nadejda a sumei de 10 000 euro cu titlu de împrumut,
încasarea sumei de 5 337,26 de euro cu titlu de dobândă de întârziere pentru
perioada 01 octombrie 2015 – 14 mai 2019, încasarea sumei de 10 000 lei cu titlu
de prejudiciu moral, încasarea sumei de 5 000 lei cu titlu de cheltuieli de asistență
juridică, încasarea sumei de 9 354,71 de lei cu titlu de cheltuieli de taxă de stat și
încasarea sumei de 2 256 de lei cu titlu de cheltuieli pentru aplicarea sechestrului.

Prin hotărârea Judecătoria Anenii Noi, sediul Central din 04 noiembrie 2020,
s-a admis parțial cererea de chemare în judecată depusă de Dragalin Emilia.

S-a încasat de la Guțuleac Nadejda în beneficiul Emiliei Dragalin suma de 10 000 euro, echivalentul în valută națională conform cursului oficial al BNM la momentul executării.

S-a încasat de la Guțuleac Nadejda în beneficiul Emiliei Dragalin suma de 6 034,14 lei cu titlu de taxă de stat, suma de 2 256 de lei cu titlu de cheltuieli de asigurare a acțiunii și suma de 4 000 lei cu titlu de cheltuieli de asistență juridică.

În rest, acțiunea a fost respinsă.

Pentru a se pronunța astfel, prima instanță cu referire la circumstanțele cauzei a reținut că din conținutul recipisei din 10 mai 2015, rezultă că Guțuleac Nadejda a primit de la Dragalin Emilia suma de 10 000 euro pentru înstrăinarea ap. XXXXX (odăii) situate pe XXXXX, cu obligația întocmirii contractului de vânzare-cumpărare, fapt confirmat de însăși pârâta în ședința de judecată.

De asemenea, instanța de fond a stabilit că între părți nu a fost încheiat un contract de vânzare-cumpărare a odăii, iar în scopul procurării bunului imobil respectiv, Dragalin Emilia a achitat Nadejdei Guțuleac suma de 10 000 euro, fapt recunoscut de către părți în recipisa întocmită 10 mai 2015.

La fel, instanța de judecată a constatat că deși Guțuleac Nadejda a declarat în ședința de judecată că, a predat bunul imobil în posesia reclamantei Dragalin Emilia, iar ultima deja nu mai dorește să-l procure, pârâta după recepționarea mijloacelor financiare în mărime de 10 000 euro ce a fost stabilit ca preț al bunului imobil, urma să-și execute corespunzător obligațiile sale de vânzător, astfel încât, odată cu predarea bunului, să transmită inclusiv și dreptul de proprietate asupra lui, ceea ce nu a fost executat de Guțuleac Nadejda, iar banii i-a reținut în contul său fără just temei.

Astfel, întrucât raportul obligațional a decăzut, or contractul de vânzare-cumpărare a bunului imobil dintre Guțuleac Nadejda și Dragalin Emilia nu a fost încheiat, instanța de judecată a ajuns la concluzia că Guțuleac Nadejda urmează să restituie toate prestațiile acceptate, ce au fost efectuate de către Dragalin Emilia.

Cu referire la argumentele pârâtei că acțiunea civilă a fost înaintată cu încălcarea termenului de prescripție de 3 ani, dat fiind faptul că conform recipisei, suma de 10 000 euro a fost acordată Nadejdei Guțuleac cu scadență în luna septembrie 2015, însă reclamanta s-a adresat cu cerere de chemare în judecată numai la data de 14 mai 2019, respectiv cu omiterea termenului de prescripție, instanța de fond a concluzionat că termenul de prescripție extinctivă urma a fi invocat de pârâta și calculat nu din data nerestituirii pretinsului împrumut (septembrie 2015), dar din data când reclamanta a aflat sau trebuia să afle despre încălcarea dreptului său patrimonial - data refuzului Nadejdei Guțuleac de a perfecta documentele necesare pentru vânzarea-cumpărarea imobilului și refuzului de a restitui suma primită de 10 000 euro.

În speță însă, pârâta Guțuleac Nadejda și-a motivat cerința de tardivitate a acțiunii civile înaintate de reclamantă, prin prisma pretinsului împrumut, pe care pârâta însăși l-a negat, respectiv și lipsa scadenței împrumutului din septembrie 2015.

Astfel, prima instanță a concluzionat că la caz, între părți nu a fost stabilit un raport juridic de împrumut, ci îmbogățire fără justă cauză a pârâtei Guțuleac Nadejda, astfel cererea de chemare în judecată a fost depusă în termen, motiv

pentru care solicitarea reclamantei cu privire la repunerea acțiunii în termen devine inoportună.

Totodată, instanța de fond a reiterat că deoarece în speță nu a fost stabilită existența unui raport juridic de împrumut între părți, urmează a fi respinsă cerința reclamantei cu privire la încasarea dobânzii de întârziere pentru pretinsa nerambursare a împrumutului în termen.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 24 iunie 2021, s-a respins apelul declarat de Guțuleac Nadejda și s-a menținut hotărârea Judecătoriei Anenii Noi, sediul Central din 04 noiembrie 2020.

La 27 septembrie 2021, Guțuleac Nadejda a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, prin care a solicitat admiterea recursului, casarea hotărârilor judecătorești și emiterea unei noi hotărâri, prin care acțiunea să fie respinsă ca fiind tardivă.

Recurenta Guțuleac Nadejda, în motivarea recursului a invocat interpretarea în mod eronată a legii, precum și faptul că aprecierea probelor de către instanțele de judecată a fost arbitrară, astfel erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale.

De asemenea, a menționat că este eronată concluzia instanțelor de judecată cu referire la faptul că suma de 10 000 euro indicată în recipisă a fost transmisă în schimbul înstrăinării apartamentului (odăii).

Or, concluzia în cauză este eronată și nu corespunde realității, deoarece conform probelor prezentate, banii au fost primiți sub forma unui împrumut, dar nu pentru înstrăinarea odăii.

Deci, înscrisurile prezentate pe parcursul examinării cauzei denotă faptul că între părți a fost încheiat un contract de împrumut, care urma a fi restituit în luna septembrie 2015.

Prin urmare, a invocat că termenul de prescripție urma a fi calculat din data nerestituirii împrumutului (septembrie 2015), însă reclamanta s-a adresat cu cerere de chemare în judecată numai la data de 14 mai 2019, cu depășirea termenului de prescripție.

Mai mult ca atât, a specificat că Dragalin Emilia nu a prezentat probe întru care ar demonstra imposibilitatea depunerii cererii de chemare în judecată în interiorul termenului de prescripție.

La 07 octombrie 2021, instanța de recurs a expediat în adresa intimetei copia recursului, fiind recepționat de către Dragalin Emilia la 19 octombrie 2021, conform avizului de recepție (f.d. 30 Vol. II).

Cu referire la termenul de declarare a recursului, instanța de recurs menționează că, Curtea de Apel Chișinău a emis dispozitivul deciziei la 24 iunie 2021, iar la 09 august 2021, recurenta Guțuleac Nadejda a recepționat decizia motivată a instanței de apel (f.d. 245 verso Vol. II).

În conformitate cu art. 434 din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Recursul a fost declarat la 27 septembrie 2021, respectiv se consideră depus în termenul prevăzut de art.434 din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 439 alin. (2) și (3) din Codul de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copiei de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia. Judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin. (2).

Examinînd temeiurile recursului completul Colegiului Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție reține următoarele.

Temeiurile de declarare a recursului sunt prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Instanța de recurs reține, că examinarea admisibilității recursului presupune verificarea conformității temeiurilor invocate în cererea de recurs cu temeiurile prevăzute în art. 432 din Codul de procedură civilă.

La caz, Colegiul constată că argumentele invocate în cererea de recurs nu se încadrează în limitele stabilite de norma indicată, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate, or, motivele recursului sunt similare celor invocate în cadrul judecării pricinii, asupra căror instanța de apel s-a pronunțat.

Dezacordul recurentei cu decizia instanței de apel, relatarea situației nu constituie un temei de casare a deciziei recurate, or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Totodată, completul Colegiului Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că, potrivit regulilor din Secțiunea a II-a din Capitolul XXXVIII Codul de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 din Codul de procedură civilă.

Din recursul declarat nu rezultă că instanța a apreciat arbitrar probele.

În acest sens Curtea Europeană a Drepturilor Omului în jurisprudența sa constantă statuează că, dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicite admise (Golder împotriva Regatului Unit, p.38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), p. 230). Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, p. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, p. 45).

Curtea a mai reiterat că, modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective; trebuie ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem (a se vedea Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-I, p. 141, § 39).

La fel, conform jurisprudenței Curții, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea Helmers c. Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

În conformitate cu art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului. Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Având în vedere cele expuse mai sus, recursul declarat de Guțuleac Nadejda, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă și, drept urmare, este inadmisibil.

În conformitate cu art. 270, art. 433 lit. a) și art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, completul Colegiului Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Se declară inadmisibil recursul înaintat de Guțuleac Nadejda.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Ala Cobăneanu

judecătorii

Iurie Bejenaru

Dumitru Mardari